

FIGYELEM!
A Rimóci Újság
évi előfizetésére van lehetőség.
Előfizetni a polgármesteri hivatalban
és a terjesztőknél lehet.
Ára: 400.-Ft/év.

Iskolai futball!

Iskolánk tanulói a hagyományoknak megfelelően ebben az évben is folytatták sikeres szereplésüket.

A megszerzett hírnevüknek köszönhetően már az idén is sok meghívást kaptunk amit a lehetőségeinkhez mérten igyekeztünk elfogadni.

Hála Istennek gyerekeink között megindult egy "öntisztulási" folyamat és egy nagyon jó szellemű közösség alakult ki. Ezek a gyerekek udvariasak és tiszteltetőek, egymásért és az iskola hírnevének öregbítéséért mindent megtesznek. Keményen készülnek a különböző tornákra. Céltudatosan és fegyelmelzeten viselik el a rájuk nehezedő terheket, hiszen egy falusi iskolával szemben mindig nagyobb a követelmény mint a városi iskolával.

Nekünk szinte állandóan bizonyítani kell, hogy ott helyünk a nagyvárosi iskolák csapatai között - ezeknek a jó eredményeknek köszönhető, hogy már ezidáig is sok meghívást kaptunk a számunkra. A 2000-es évben eddig a következő tornákon indultak tanulóink. Az 1991-es korosztály a Megyei Góliát tornán Rimócon vett részt. Az 1989-es korosztály a megyei döntőben 5-ik helyezést ért el. Az 1987-es korosztály a megyei döntőben a 3-ik helyezést érte el a salgótarjáni sportcsarnokban.

Februárban Jászberényben a "Tavasváró Kupán" vettünk részt két korosztállyal.

Az 1989-es korosztály 4-ik helyezést ért el. Ebben a korosztályban a torna legjobb játékosa Mócsány Roland lett.

Résztvevő játékosok: Vincze Gergő, Bangó Norbert, Bangó Alex, Rácz Iván, Mócsány Roland, Kuris Péter, Oravecz Kornél, Baranyi Gábor (Szécsény). Az 1986-os korosztály III-ik lett. Résztvevők: Csizmadia Ádám, Beszkid Andor, Percze Gábor, Bangó Norbert, Rácz Béla, Rácz Ottó, Bada Árpád.

Februárban egy hangulatos sporttalálkozóra került sor Rimóc és Ludányhalászi iskolai csapatai között. Ennek keretében első ízben került a két iskola leány csapatainak mérkőzésére is, ahol leányaink hatalmas lelkesedéssel küzdöttek.

Résztvevő gyerekek: Rácz Róbert, Csemer Raymond, Horváth Mária, Csizmadia Tamás, Bada Zoltán, Bada Tibor, Bangó Norbert, Bangó Alex, Kuris Péter, Oravecz Kornél, Rutai Szilárd, Baranyi Gábor, Rácz Iván, Mócsány Roland, Csemer Zoltán, Lakatos Zoltán.

Még ebben a hónapban a szécsényi iskola korosztályos csapatával is játszottunk, ahol az összesítésben az iskolánk lett a díszes vándorszerleg, melyet a szécsényi iskola tanára Borda Tamás ajánlott fel.

Március hónapban mindjárt egy baráti meghívásnak tettünk eleget. A salgótarjáni Arany János iskola és az Óblös Faipar SE szervezésében sorra kerülő "Arany Órák" labdarúgó tornán vettünk részt két korosztállyal.

Az 1989-es korosztály 3-ik lett. Itt a torna legjobb kapusa Mócsány Roland lett. Résztvevő játékosok: Bangó Rómeó, Rácz Béla, Rácz Ottó, Bada Árpád és a kapus Mócsány Roland. A megye történetében először a Rimóci Általános Iskola rendezésében került sor egy leány labdarúgó tornára.

A résztvevő csapatok:
 Salgótarján Arany János Iskola (felkészítő tanár Simonné Tamási Judit)
 Mátraterenye Általános Iskola (felkészítő tanár Serfözö Péter)
 Rimóc általános iskola
 Eredmények:
 Rimóc-Mátraterenye 3:2 Góllövők: Herceg Adrienn, Czene Márti, Virág Nikolett, Praveczi Andi.
 Arany János Iskola-Mátraterenye 3:0 Góllövők: Dénes Tündi, Bocsó Gabi, Godó Kitti.
 Rimóc-Arany János Iskola 3:0 Góllövők: Balázs Orsolya, Herceg Adrienn, Csemer Renáta.
 A torna végeredménye:
 1. Rimóc iskola leány csapata
 2. Salgótarján Arany János Iskola leány csapata
 3. Mátraterenye iskola leány csapata
 A torna gólkirálya: Herceg Adrienn

A torna legjobb játékosa: Gyercsák Zsuzsanna (Mátraterenye)
 A torna legjobb kapusa: Tóth Friderika (Salgótarján Arany János)
 A tornán a megjelent csapatokat iskolánk igazgatónője Golyán Jánosné köszöntötte, és ezután a különdíjakat is átadta. A meghívott csapatok tanárai nagy örömmel fogadták a meghívást és a bizakodásukat fejezték ki a további folytatásra.

Csapatunk tagjai: Virág Nikolett, Herceg Adrienn, Balázs Orsolya, Bangó Margit, Bada Katalin, Csemer Renáta, Bada Aliz, Beke Edina, Jusztin Eszter, Kormány Livia, Bangó Bernadett.

A tornát szponzorálták: Felkert József (szécsényi zöldségek bolt vezetője), Juhász Ferenc (Frédi Panzió vezetője), Borda Tamás Tanár Úr (szécsényi iskola tanára).

Mint említettem ebben az évben is sok meghívás érkezett. Az eddig érkezett meghívások:

április 14-16 Mátraterenyei iskola szervezésében a "Frigofrukt Kupa"
 június 22-24. Eger Agria Kupa
 július 31- augusztus 1. Vác Dunakanyar Kupa
 augusztus 17-20 Debrecen OTP-Karnevál Kupa

Természetesen részt veszünk a korosztályos Megyei Góliát-Mc Donalds tornákon, amely május hóban kerül lebonyolításra. Az 1989-es korosztályos iskolai csapatunkat beneveztik a Nógrád Megyei Labdarúgó Szövetség rendezésében lebonyolítandó tornára, amelyben 12 csapat vesz részt: St. Óblös Faipar, Karancslapjútó, SBTC, Mátraterenye, St. Petőfi DSE, Pásztó, Balassagyarmat, Romhány, Palotás, Érsekudkert, Szécsény, Rimóc. Ezekből is látszik, hogy gyermekeink előtt milyen mozgalmas és szép program áll.

Mint említettem ebben az évben is sok meghívás érkezett. Az eddig érkezett meghívások:

április 14-16 Mátraterenyei iskola szervezésében a "Frigofrukt Kupa"
 június 22-24. Eger Agria Kupa
 július 31- augusztus 1. Vác Dunakanyar Kupa
 augusztus 17-20 Debrecen OTP-Karnevál Kupa

Természetesen részt veszünk a korosztályos Megyei Góliát-Mc Donalds tornákon, amely május hóban kerül lebonyolításra. Az 1989-es korosztályos iskolai csapatunkat beneveztik a Nógrád Megyei Labdarúgó Szövetség rendezésében lebonyolítandó tornára, amelyben 12 csapat vesz részt: St. Óblös Faipar, Karancslapjútó, SBTC, Mátraterenye, St. Petőfi DSE, Pásztó, Balassagyarmat, Romhány, Palotás, Érsekudkert, Szécsény, Rimóc. Ezekből is látszik, hogy gyermekeink előtt milyen mozgalmas és szép program áll.

Megszerezte első győzelmét felnőtt csapatunk
 16. forduló Rimóc-Szilgy 3-4 (1-0) Szécsény, 100 néző, vezette: Bozány. GL.: Rácz R. 2, Percze P. Ifi: 9-1. Varsány-Mohora 2-1, Érsekudkert-Romhány 4-1, Órhalom-Drégelypalánk 1-0, Babcsány M.-Rétság 2-3, Nagyoroszi-Szanda 5-0, Bánk-Néza 2-2, Becske-Dejtár 1-0.
 17. forduló Mohora-Rimóc 3-1 (1-1) Mohora, 120 néző, vezette: Lőcsé. GL.: Boros Ifi: 5-1. Babcsán Művek-Drégelypalánk 3-2, Dejtár-Órhalom 1-2, Romhány-Becske 7-0, Szilgy-Érsekudkert 3-3, Néza-Varsány 0-1, Szanda-Bánk 1-3, Nagyoroszi-Rétság 2-1.
 18. forduló Rimóc-Néza 4-1 (2-0) Szécsény, 150 néző, v.: Káposzta GL.: Kolosi 2, Rácz R., Bangó B. Ifi: 9-1. Érsekudkert-Mohora 5-3, Babcsán M.-Dejtár 4-1, Varsány-Szanda 2-1, Becske-Szilgy 2-1, Órhalom-Romhány 0-2, D.palánk-Rétság 1-0, Bánk-Nagyoroszi 1-1.

A bajnokság állása

1. Romhány	18	11	4	3	62-22 37
2. Nagyoroszi	17	11	3	3	61-23 36
3. Bánk	18	11	2	5	53-37 35
4. Babcsán M.	17	10	4	3	48-24 34
5. Varsány	18	10	4	4	33-31 34
6. Szilgy	18	9	3	6	47-37 30
7. Órhalom	18	8	5	5	30-20 29
8. Rétság	18	7	6	5	46-28 27
9. Szanda	18	8	3	7	39-36 27
10. Néza	18	5	7	6	37-37 22
11. Érsekudkert	18	6	3	9	31-39 21
12. Drégelypalánk	18	6	2	10	27-38 20
13. Mohora	18	4	4	10	29-43 16
14. Becske	18	4	3	11	26-56 15
15. Dejtár	18	3	0	15	29-87 9
16. Rimóc	18	1	5	12	30-70 8

Bakó János 2000-ben is felhúzza futócipőjét
 2000. március 12-én Budapesten a Gellérthegyben föl a Citadelláig, 2.5 km-es távot 14 perc alatt teljesítette. Majd március 19-én 10.30 órai kezdettel Vácott a Duna-parti futó fesztiválon a 42 km-es maratonon 4 óra 30 perc alatt ért célba. 2000-ben céljának azt tűzte ki, hogy legalább 10 alkalommal lefussa a 42 km-es maratonon a távot. Kívánunk sok sikert, jó egészséget célja megvalósításához.

RIMÓCI ÚJSÁG
 Független falusi lap.
 Megjelenik havonta.
 Kiadja: Rimóc község képviselőtestülete.
 Felelős kiadó: Beszkid Andor polgármester.
 Szerkesztők: Beszkid János, Jusztin Péterné, Kiss János, Percze Balázsné, Vinczéné Percze Gizella.
 Készült az "INDUSTRIA-SZÉCSÉNY" KFT. nyomdájában
 a „RIMÓC KÖZSÉGÉRT ALAPÍTVÁNY” támogatásával.
 Felelős vezető: Verbói László ügyvezető igazgató.

RIMÓCI ÚJSÁG

VI. ÉVFOLYAM 3. SZÁM FÜGGETLEN FALUSI LAP BŐJTÁS HAVA 2000. MÁRCIUS

Ára: 50.-Ft

"NINCS OLYAN TESTI SZENVEDÉS, AMELY NE VOLNA A LÉLEK HASZNÁRA."
 George Meredith angol regényíró (1828-1909)

Petőfi Sándor
HA FÉRFI VAGY,
LÉGY FÉRFI ...

*Ha férfi vagy, légy férfi,
 S ne hitvány gyöngö báb,
 Mit kény és kedv szerint lők
 A sors idebb-odább.
 Félénk eb a sors, csak csahol,
 A bátraktól szalad,
 Kik szembe szállnak vele...
 Azért ne hagyd magad!*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
 S ne szád hirdesse ezt,
 Minden Demosthenesnél
 Szebben beszél a tett.
 *Építs vagy ronts, mint a vihar,
 S hallgass, ha műved kész,
 Mint a vihar, ha megtevé
 Munkáját, elenyész.*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
 Legyen elved, hited,
 És ezt kimondd, ha mindjárt
 Véreddel fizeted.
 Százszorta inkább életedet
 Tagadd meg, mint magad;
 Hadd vesszen el az élet, ha
 A becsület marad.*

*Ha férfi vagy, légy férfi,
 Függetlenségedet
 A nagyvilág kincséért
 Áruba ne ereszd.
 Vesd meg, kik egy jobb falatért
 Eladják magokat.
 "Koldúsbot és függetlenség!"
 Ez légyen jelszavad.*

*Ha férfi vagy légy férfi,
 Erős, bátor, szilárd.
 Akkor, hidd, hogy sem ember
 Sem sors könnyen nem árt.
 Légy tolgya, mit a fergeget
 Ki képes dönteni,
 De méltóságos derekát
 Meg nem görbítheti.*

Pest 1847. január

Húsvéti jókívánság

Húsvét - a keresztény világ legnagyobb ünnepe, hisz Jézus saját példájával erősítette meg hitünket a feltámadásban.

Minden évben változó időpontban - a tavaszi nap-éj egyenlőséget követő holdtölte utáni első vasárnapon - ünneplik szerte az világon.

Rengeteg népszokás kíséri az ünnepre való készülődést és magát az ünnepet is.

Községünkben a mai napig általános a locsolkodás Húsvét hétfőjén. A locsolkodók figyelmességükért piros tojást kapnak viszontzsképp. A számunkra kedvesebb helyen tovább elidőzve, beszélgetve töltik el idejüket. Igazán kívánatos volna, ha sem a locsolkodók, sem pedig a locsolást várók (!?) (lányok, lányos anyukák) nem esnének túlzásokba szerepüket illetően ezen a napon.

A gyerekek nem az anyagi előnyök, haszon miatt mennének locsolkodni, a lányos házaknál pedig nem próbálnák egymást túllitálva megajándékozni a látogatókat. A fiatalokak szesz italal való megkínálását pedig már említeni sem szabad.

Hatalmas érték rejlik ebben az ünnepben mindezek ellenére is. Az ünnepek okán olyan rokonok, szomszédok, ismerősök is ellátogatnak egymáshoz, akik egyébként (idő híján!?) ezt más alkalommal nem teszik. Közösségformáló ünnep tehát a Húsvét, mely közösségformálásra égető szükség van a mai világunkban. A bezártság, magunkbafordulás helyett a másikra való figyelésre, a másikkal való kommunikálásra is ösztönöz. Ennek alapján is határozott véleményem, hogy minden hagyomány - kivétel nélkül - összekovácsol és erősíti az összetartását azoknak akik ápolják.

Ezen gondolatok szellemében kívánok községünk önkormányzata nevében minden kedves újságolvasónak és rimócinak kegyelemben gazdag boldog Húsvétot, jó egészséget, tetterőt elképzeléseik megvalósításához.

TARTALOMBÓL:

- 2. oldal
- Önkormányzati hírek
- 3. oldal
- Helytörténeti sorozat
- 4. oldal
- Millenniumi sorozat
- 5. oldal
- SÜLISAROK
- 6. oldal
- Jótekonysági bál
- Iskolai farsangi bál
- 7. oldal
- Rejtvény
- Pop-sarock
- 8. oldal
- Sport

IV. JÓTÉKONYSÁGI BÁL

2000. március 4-én került megtartásra a IV. jótékonybál a rimóci Sportcsarnokban melyet az "Egészséges Rimócért" Alapítvány és az önkormányzat szervezett, Jusztin Péterné (Hédi) aktív közreműködésével és mindenre kiterjedő figyelmével pedig felügyelt, rendezett, bonyolított és besegített ahol szükségét látta. A zenét a Mikron együttes szolgáltatta, az asztalra való étel elkészítését az óvodai konyhának köszönhetjük, az italok kínálatát a "Szoci" dolgozói biztosították, és mint eddig is minden alkalommal felajánlották az általuk üzemeltetett büfé teljes bevételét a jótékonybál célra. A közönség szervezésében és a bál ideje alatt az eddigi gyakorlatnak megfelelően oroszlánrészt vállalt magára Vincze

Barna, a csarnok gondnoka. A humor játékmeztérrel ezúttal is Beszki János volt.

Alant szeretnénk tájékoztatást adni minden kedves vendégünknek, akik elfogadták a meghívásunkat - és reményeink szerint jól érezték magukat - ezzel pedig hozzájárultak a sportcsarnok előtti tér rendezéséhez. Az összes bevételből (367.000- Ft) az összes felmerült kiadás (182.098- Ft) levonása után felmaradt és felhasználható összeg 184.902- Ft.

Köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek, aki legsekélyebb mértékben is bármilyen módon hozzájárult a bál sikeres lebonyolításához. Köszönjük!

Jól érezték magukat a térség polgármesterei is

A műsort adó diákok tanáraik körében

A Mikron Együttes zenészei

Az óvodai konyha dolgozói munka közben

ISKOLAI FARSANGI BÁL - 2000.

A 4. osztályos „Bon-bon” együttes

A zsűri

Benkó Péter:

RIMÓCI NEMESEK

A nemességben belül három kiváltságos rend létezett: főpapok, főurak, köznemesek. A köznemesek rendjében is több csoport alakult ki: a XVI. századtól megkülönböztették a birtokos nemeseket a birtokadomány nélküli, az ún. armalista nemesektől. A XVII. századra tehető, amikor megjelentek az armalista nemesek a megyében és ezen belül a Forgách uradalomban. A földesúr előre megalkudott összeg ellenében felszabadító (manumissionális) levelet írt, és felszabadította a jobbágyot és örököseit az alattvalói kötelekkel. Ezzel a jobbágy megszerezte, illetve elnyerte a nemesi kutyabőr. Így nyerte a nemességet a jobbágy eredetű Percze (1667), illetve Vincze (1696) család.

A Percze család

A gyökereik a XVI. század első feléig követhetően visszanyúlhatnak. 1546-ban a török defterjegyzékben Percze (Bercse) János és (Hercze) Mihály szerepel. 1551-ben a szőlődezmát szolgáltató 44 gazda közül 9 Percze vezetéknevű volt. (4 János, 2 Bálint, valamint Gergely, Mihály és Márton) 1596-ban az egésztelkes Perese Pál, és a féltelkes Peres András jobbágyokat írták össze. 1606-ban pedig Percze Mátyás adózott. A család ősei a Forgách család jobbágyai voltak. Tőlük kapták a felszabadítást Percze Demeter és testvérei, Mihály és György. 1667. február 16-án I. Lipót (1657-1705) királytól címeres nemeslevelet kaptak, mely csak két évvel később lett kihirdetve. A család tagjai hivatalokat nem viseltek. Mihály egy nemesi fölkelésben személyesen is részt vett 1684-ben. Az 1690. évi nemesi összeírásban Farkas és Mihály neve fordul elő. 1709-ben az armalista Percze Farkas 18 Ft, Percze Miklós pedig 6 Ft dica-t (állami adó egysége) fizetett vagyona után a kuruc hadsereg fenntartására, de ők maguk nem harcoltak. 1716-ban Percze Farkas 21 3 dica megyei rovásadót fizetett vagyona után. Percze Miklós hasonlóképpen jelentős vagyon tulajdonosa volt, 11 dica-t fizetett. 1723-ban Percze Farkas, János és Mihály armalista nemesek, mint Rimóc három legmódosabb gazdája 16, 9 és 13 1 dica megyei rovásadót fizettek, míg Miklós közepes vagyonnal rendelkezett. Az 1726. és 1734. évi nemesi vizsgálatkor Percze Farkasnak,

Mátyásnak, Jánosnak és Mihálynak ismerték el a nemességét. Az 1728-as összeírás ugyancsak utal a család zálogbirtokos földhasználatára: Percze Farkas, Mihály, Mátyás és János osztatlanul, közösen műveltek egy házhely után járó 48 köböl szántóföldet és 4 szekér szénát termő rétet. 1752-ben az armalista nemesek vagyonának megyei adóztatásakor hét családfőt írtak össze: 2 György (1 1 - 1 1 dica), Pál, Miklós, Mihály (mind 1 1 dica) továbbá András és Péter (1 - 1 dica) átlagos, vagy annál kisebb vagyonnal. Ezek után a Percze nemzetség egyre gyarapodott. Az 1755-ös nemesi összeírásban Percze Mihály, idősebb Miklós, András, idősebb Ferenc, Péter, Gergely, Márton, István, Pál, György, és ifj. Miklós szerepelt. 1809-ben már Rimócon 17, Sipeken 1, Szécsényben 3, Varsányban 1 fő található a családból. 1825-ben már 46 Rimócon, 7 Szécsényben, 2 Varsányban, 2 Szentiványban, 1-1 pedig Hollókőben, Trázson (ma: Órhalom), Ebecken, Herencsényben, Alsótoldon és Kiszellőn laktak, akik biztosan nemesek voltak. Ami a vagyoni helyzetet illeti, a XIX. században szegényebbé vált a nemzetség. A „Nemes Percze familia” a Forgách uradalomtól Bátka pusztán földet, a rimóci Mocsolyás dűlőben pedig kaszáló réteket bérelt évtizedekig. Amikor gr. Forgách József 1815 után saját, majorsági földekké alakította területeit, az addig haszonbérbe adott földjeinek felülvizsgálatát rendelte el. 1817 tavaszán tíz Percze nevű családfő keresztvonással írta alá azt a szerződést, amellyel három évre - tehát nem apáról-fiúra, mint eddig - bérbe vehették a földeket, s a szántókért a kaszálókért 5-5 Ft-ot kellett fizetniük. Vállalniuk kellett 16 nap „gyalogszolgálatot” is, azaz a Forgách uradalom robotot vetett ki a nemes származásúakra is. A későbbi években aztán sikerült elkerülniük a robotolást, mert 1839-ben a rimóci Percze nemzetség tagjai együttesen 16 Ft robotváltságot fizettek a földesúrnak, gr. Forgách Pálnak. 1840-ben a 41 Rimócon élő férfi közül Percze Jánosnak volt a legnagyobb jövedelme, évi 26 pengőforint. Percze Illésnek 11 Ft, 5 főnek 5-10 pengőforint, s 34 Perczének már csak évi 23 krajcár és 5 Ft közötti bevétele volt.

A Vincze család

Id. Vincze I. Mátyás és ifj. Vincze II. Mátyás 1696. június 20-án regőczi

Huszár Imre földes uruk által Szentmihályon megírt manumissionális levélben fel lettek szabadítva. Id. Vincze Mátyás és általa fiai, Pál és Péter 1698. június 3-án I. Lipót (1657-1705) királytól címeres nemeslevelet nyertek, mely még ugyanazon év szeptember 30-án Nógrád vármegye szécsényi gyűlésén ki lett hirdetve. 1732-ben a nemesi vizsgálatkor Pál és Péter bizonyította nemességét, mert a nemeslevelet az apjuk által ők is megkapták. Viszont II. Mátyást, aki csak a felszabadításban részesült 1696-ban, és fiát, Jánost, csak a szabadosok sorába írhatták be, mivel a nemeslevélben nem szerepeltek. Az 1755-ös nemesi vizsgálat alkalmával a II. Mátyás ágát továbbvivő III. Mátyás fiai is a nemesek sorába írtak, így Péter, Mihály, V. Mátyás és Mihály. Ez az ág maradt Rimócon, míg I. Mátyás ága házasság révén Pusztaszántóra került.

A családi címer a családtagok pecsétjei szerint: a pajzs két udvarában könyöklő kar kivont kardot tartva, s a pajzs fölött sisak található. 1709-ben a szécsényi járás armalistái között Vincze Péter 6 Ft-ot, Vincze Mátyás pedig 2 Ft-ot adózott a kuruc seregek felfegyverzésére. Nem voltak olyan gazdagok, mint a Perczék. Mutatja ezt 1716-ban összeírt állatállományuk és gabonamennyiségük is. A család tagjai közül 1754/55-ben két Mátyás, Mihály és József szerepel a nemesi összeírásban. Közülük az 1760-as években egy egész házhelyet bérelt Rimócon Forgách Zsigmondtól Vincze Mihály. Vincze Péter egy belső telket használt és a Rimócalja nevű irtásért a hetedézsma mellett 16 Ft-ot is fizetett. 1809-ben hét, 1825-ben 12 nemesnek elismert férfitagja élt a nemzetségnek. A család növekedése nem járt együtt a jövedelem gyarapításával, sőt ellenkezőleg, 1809-ben Vincze János és Vincze József a legkisebb összeggel adózó nemesek között szerepeltek. 1839-ben is birtokoltak meg nem határozott nagyságú földeket, amelyekért évi 14 Ft úrbérváltságot fizettek a Forgách uradalomnak. 1840-ben a család 10 férfitagja közül ketten - öreg József és János - évi 37-37 Ft, ketten - Pál és György 31-31 Ft, hatan pedig egyformán 5 Ft becsült jövedelemből éltek, míg a Szécsénybe költözött Vincze József szabómesterként dolgozott, szőlőt művelt és jövedelme alapján tisztas állampolgár volt. Fia, Vincze Pál 1848-ban - 33 évesen - mint saját házzal, szőlővel bíró, több legénnyel dolgozó férfiniszabó, jelentkezett a nemzetőrségbe.

Millenniumi sorozat

A Szent István korabeli papság és templom képe

A téma gazdagsága már eleve arra sarkall bennünket, hogy röviden, szinte vázlatosan mutassuk be első Szent Királyunk korában élő papságunk és templomaink képét.

Szent István mint koronás uralkodó, apostoli király, legfontosabb és legszentebb feladatának tekintette a magyar nép kereszténnyé tételét. Jámbor és tehetséges bencés szerzeteseket és német ajkú egyházmegyei papokat hívott az országba, akik közül többen, kezdetben főesperesek, majd az általa alapított püspökségek első főpásztorai lettek.

Az egyházmegyéket fölállítása mellett apátságokat is alapított, melyekben már az akkori megfelelő papképzés folyt. A szerzetesi iskolákban elsősorban a szerzetes papokat képezték ki, de előfordult az is, hogy az ott tanult növendékekből világi papok lettek.

A püspöki székvárosokban működő ún. káptalani iskolákban kezdetben lassan, de később már virágzásnak indult a világi papok képzése. Példa erre a Szent Gellért legendában olvasható történet, amikor harminc magyar édesapa azzal a kéréssel fordult Szent Gellért püspökhöz, hogy fiaikból neveljen papokat a magyar egyház szolgálatára. Ezekben a káptalani iskolákban nevelt kispapokból lettek az első székesegyházi kanonokok, a főesperesek és a városi plébánosok.

A falusi plébániák vezetésére szánt papság képzése sajnos sokkal egyszerűbben és gyorsabban történt. Az egyházi pályára készülő ifjú lényegében beállt a plébánosa mellé tanulni. Az ilyen falusi papok persze csak a legszükségesebb dolgokat; a misézést, a szentségek kiszolgáltatását, a szertartások végzését és a prédikálást tanulták meg néhány évi gyakorlat után. Amikor a plébános meggyőződött róla, hogy növendéke már rendelkezik a minimális hittudományi ismeretekkel, melyek szükségesek a pappá szenteléshez, és ezen kívül tud írni, olvasni, énekelni és valamelyest ért latinul is, akkor elvitte a püspökhöz, aki egyszerű vizsgának vetette alá, és ha annak is megfelelt, akkor pappá szentelte.

Szent István király a papság megélhetését törvényeivel biztosította. A püspök a földbirtokok mellett megkapták a hívek terményeiből, valamint a bárányokból és méhekből a tizedet. A tizedet a püspök embere szedte be. A falusi plébánosok ellátását úgy biztosította, hogy két jobbágytelket, két szolgát, két lovat, két ökröt, két tehenet és harmincnégy aprójószágot rendelt nekik. Ezen felül megkapták az egyházi tized negyedrészt is. Ugyancsak a Szent Gellért Legendából tudjuk, hogy a hívek gyakran ajándékozták meg papjaikat terményekkel, állatokkal és értékes dolgokkal, a jobb módúak pedig végrendeletükben is több mindent hagytak az egyházra és a papságra.

A magyar papságnál tapasztalható eltérő jegyek talán még fokozottabban tükröződnek Szent István korabeli templomainknál. Szinte megdöbbentő eltérések láthatók a királyi, nemzeti, szerzetesi és falusi templomaink építésében és felszerelésében.

A püspöki székesegyházakat és néhány apátsági templomot Szent István buzgósága emelte és látta el gazdagon a szükséges egyházi felszerelésekkel, hogy tündököljenek az európai templomok között.

Azok a buzgó főurak és később magyar főpapjaink, akik szintén építettek templomokat és monastorokat, nem versenyezhetek ugyan a királyi alapításúakkal, de a lelkipásztori célnak tökéletesen megfeleltek. Ismét a Szent Gellért Legendából tárul elénk az a szép és meghatározó kép, amikor a szent püspök egyik prédikációja után száz magyar nemes azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy jelölje ki, hogy birtokaikon hol építsenek templomot és létesítsenek temetőt.

Amikor a szerzetesek már kezdtek elterjedni és önmaguk hoztak létre ún. fiókapátságokat, a templomuk bizony a szerzetesi egyszerűséget tükrözték.

A falusi templomokat pedig a hívek voltak hivatva fölépíteni és fenntartani, a törvény szerint 10-10 község egy templomot. Itt is különbség van a kis létszámú, vagy a szegényebb vidékek templomai között.

Milyen is volt egy templom Szent István korában? Az uralkodó stílus a román volt. A templom alaprajza három, szegényebb kivitelben pedig csak két részből állt: szentély, hajó és torony (ez volt a harmadik rész). A szentély mindig Keletre nézett. A torony vagy a templomhoz illeszkedett, vagy önálló építményként szolgált a harangok elhelyezésére. Sekrestye akkor még nem volt, mert az egyházi ruhák és felszerelések vagy az oltáron, vagy az oltár asztala alatt voltak elhelyezve.

Szent István buzgósága még arra is kiterjedt, hogy az általa alapított templomokon kívül még a szegényebb templomokat is a lehetőségekhez mérten egyházi ruhákkal és egyházi felszerelésekkel látta el.

Magyar templomaink a sokrétűségük ellenére egyben mind megegyeztek. Híveink számára az Isten háza volt minden templom, az áldozat bemutatása és az Oltárszentség őrzésének szent helye, ahol a buzgó szent áldozásban és az elmélyült imádságban találkozhattak egyre többen az Úr Jézussal, aki a szentségek gyakori vétele révén formálta, alakította hívó magyarságunk életét. Ennek tulajdonítható, hogy a nemrég még vad, pogány magyarságból a szenteket termő, virágos Pannonia lett.

S U L I -
S A R O KFarsang
a 3. osztályban

A 3. osztályosok március 1-jén tartották farsangi osztálybulijukat. Itt nem jelmezbe öltöztek, hanem vidám műsorral kedveskedtek szüleiknek.

Elsőként a Dáridó paródiája került bemutatásra. Az ő szintjükön a lámpaláztól eltekintve egészen előadták műsorukat. A szülők folyamatos vastapssal jutalmazták csemetéiket.

Utána egy tréfás iskolai jelenet következett, aminek csak a csengő megszólalása tudott véget vetni. Utoljára osztályunk cigánytanulói állítottak össze egy kis műsort számunkra. Mindannyian aranyosak, ügyesek voltak. A délután következő része még a gyermekek számára is meglepetés volt.

A tanító néni tréfás feladatokat állított össze mindannyiunknak. Minden feladatot kétszer csináltunk meg, egyszer a szülők, egyszer a gyerekek. Olyan feladatok voltak, hogy: lufi-fújás, felkötött lekvároskenyér-evés, bekötött szemmel tárgyak kitalálása, ugyancsak bekötött szemmel különböző élelmiszerek kitalálása, WC-papírral betekerés. A győztesek jutalma – ahogyan szerény kereteink engedték – rágógumi volt. Remélem jól szórakoztak szülők, gyermekek egyaránt. A verseny után a "székes" játékot játszottuk közösen a szülőkkel. Délután 4-7-ig hamar elszaladt az idő. Remélem olyan kellemes, emlékezetes délutánt sikerült csinálnom a szülőknél a gyermekeiknek amilyet szerettem volna.

Jusztin Józsefné

Az alsósok farsangja

Március 3-án tartottuk a kisiskolások farsangi bálját. A hagyomány szerint a Sportszarnokot vettük igénybe erre a célra. Péntek délután 2 órakor kezdődött a rendezvény a jelmezversennyel. A szokásokhoz híven most is sokan öltöztek ötletesnél ötletesebb jelmezbe. A cigánylánytól Rosalindán, boszorkányon, medvén, cicán, gombán át egészen a felügyelőig, telefonig, kártyáig -minden volt. A kis elsősök, akiknek első volt ez a bál iskolai életükben, nagy izgalommal várták a kezdést. Természetesen nem csak ők, hanem a többi osztály tanulói és a szülők is igen izgatottak voltak. Hiszen nem mindegy, hogy munkájukat hogyan értékelik. Miután a zsűri - amely Igazgató némből, s minden osztályból egy-egy szülőből állt - elfoglalta helyét megkezdődött a jelmez felvonulás.

A közös bemutatkozás után, egyenként elmonda minden jelmez a nevét, s hogy minek öltözött. Arpi bácsi igyekezett feszültségüket oldani s tréfás kéréseivel tanácsaival megnyugtatta őket. Még éneklésre, táncolásra is sikerült őket rábírnia. A felvonulás után a zsűri tanácskozára vonult el. Közben a gyerekek zenét hallgathattak, táncolhattak a büfében vásárolhattak. Kis idő múlva megszületett a döntés. A zsűrinek -mint mindig- nehéz dolga volt, igen sok díjat adtak ki. Ez is mutatja, hogy sok volt a jó jelmez.

A ZSŰRI DÖNTÉSÉNEK EREDMÉNYE:

1. helyezést ért el: Virág Kitti 1. o. (cigánylány)
- Rigó Dániel 1. o. (diplomás)
- Pásztor Noémi 2. o. (Lúdas Matyi)
2. helyezést ért el: Rigó Tamás 3. o. (telefon)
- Beszkid Márk 3. o. (felügyelő)
3. helyezést ért el: Kőmíves Anikó 2. o. (cica)
- A negyedik osztályosok Bon-Bon együttese külön díjat kapott. Az eredmény-

Utazás 2000 kiállítás

A napokban zárta kapuit az Utazás 2000 túrisztikai és idegenforgalmi kiállítás. A Nógrád megyét bemutató standon mutatkozott be községünk is. Rimócot a kiállítás második napján Déská Bertalan (a népi hímezés népművészet mester) képviselte. A rengeteg érdeklődő közül sokan fénykép és videó felvételeket készítettek a bőjti népviseletbe öltözött és munkáját serényen végző palóc menyecs-

kéről. A kínálattal nem volt hiba. Egyebek között a látogatók megköszönhették a rimóci túros és káposztás lepényt, melyet előző délután az idősek klubjának dolgozó készítettek el.

Köszönetünket fejezzük ki Déskáné Margitának, aki az egész napos "strapát" vállalva önzetlenül öregbítette községünk jó hírét.

ALMA ELADÓ

100 FT-TÓL 120 FT-IG

* * *

Rigó Tiborné Rimóc
Kossuth út 8. szám alatt
Tel.: 388-018

ÉDES FÚSZERPAPRIKA

eladó

Beszkid János Rimóc, Bem apó u.49 T.: 388-090

ÁRPA, TRITIKÁLÉ

eladó

Rimóc, Kiskert út 8.
Telefon: 388-282

CSALÁDI HÁZ
ELADÓ

Rimóc, István király út 28.

Érdeklődni: Józsa István
06 (35) 311-855; 06 (30) 2 560-008

Régi parasztház
nagy kerttel
sürgősen eladó

Rimóc, Magashegyi út 12.

Érdeklődni: Rimóc, Temető út 48.
Tel.: 388-351